

SWM workshop 'Vergaderen met vrijwilligers of leden: tips om participatie te vergroten'

facilitator: Femke IJsseldijk (Nieuwe Muze)

Op mijn blog heb ik veel van wat ik jullie heb verteld en nog zou willen vertellen al eens opgeschreven. En er zijn een paar handige boeken die ik je zou willen aanraden. Omdat niet alles voor iedereen relevant is, heb ik ervoor gekozen alleen dit overzicht uit te printen, dat scheelt weer wat bomen. Je krijgt deze handout ook in je mailbox, en kunt dan zelf aanklikken wat je zou willen lezen.

Kijk ook eens op het overzicht van tips en tools op mijn site:

<http://www.nieuwemuze.nl/werkvormen/>. Daar vind je bijvoorbeeld lijstjes met tips over bijeenkomsten ontwerpen, ideeën genereren of het scherp formuleren van een vraagstuk.

Ik denk graag mee als je met een specifieke vraag zit!

Voor de workshop op 3 november zijn dit handige stukken om eens na te lezen:

Tem de vergadertijger

- Het hondenpaaleffect: hoe voorkom je dat iedereen zijn zegje wil doen over elk onderwerp?
- Op de klok: Hoe zorg je ervoor dat je op tijd kunt beginnen en eindigen met je bijeenkomst?
- Een discussie voorbereiden: Wat je vooraf kunt doen om een levendige discussie te krijgen.
- Tips voor meer interactie in je presentatie

Ideeën graag

- Spelregels voor creatief denken: Afspraken om de ideeënstroom te vergroten.
- Aandachtspunten: Ideeën uit een groep: let hier op
- Omgaan met verschillen in een groep
- Ideeën uit een groep: het vraagstuk
- Ideeën uit een groep, het verslag
- Ideeën uit een groep: tijd en plaats

Tips en werkvormen speciaal voor brainstorms vind je op

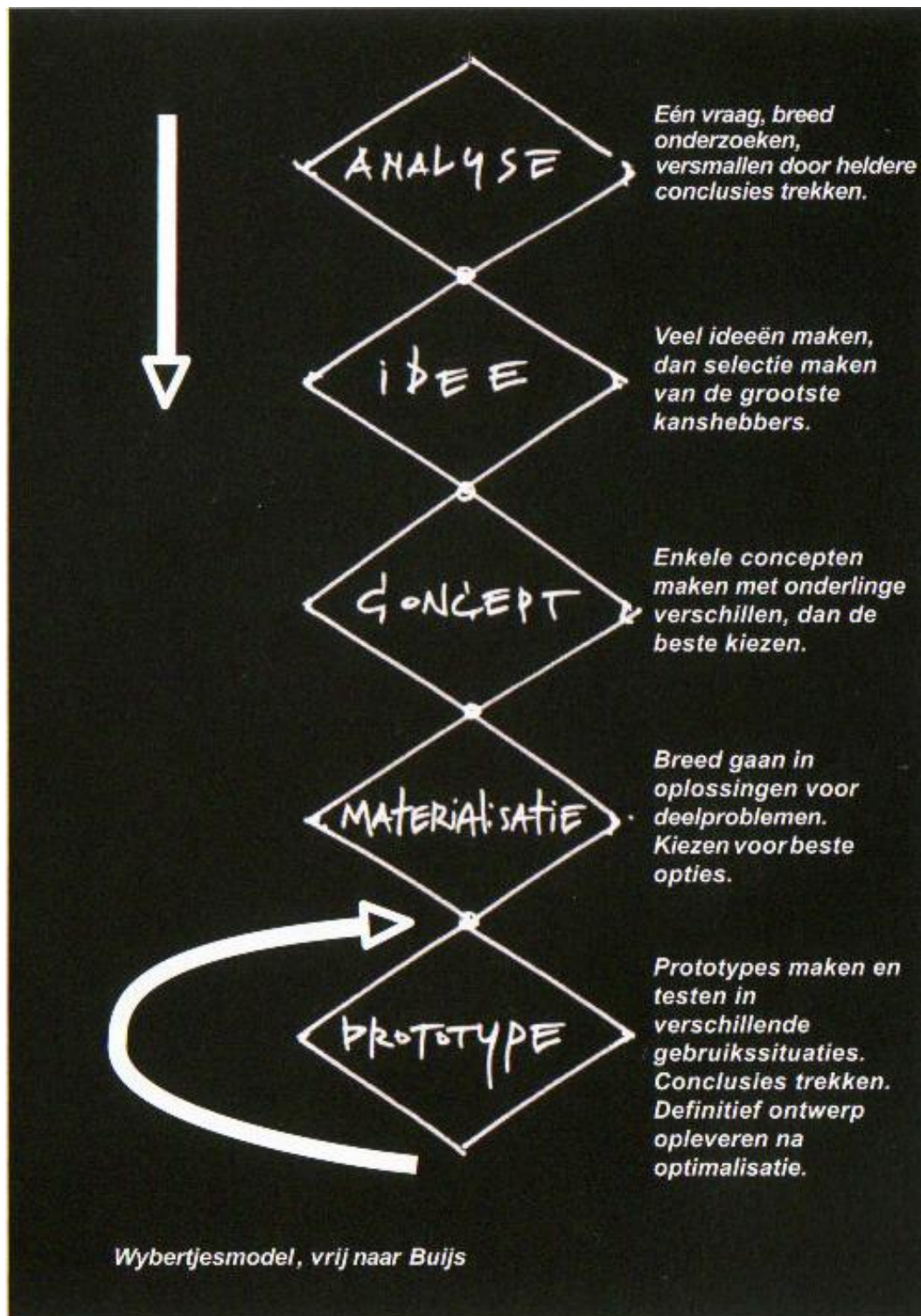
<http://www.nieuwemuze.nl/werkvormen/> onder ideeën genereren en ideeën kiezen.

Tijdens de workshop noemde ik nog een methode waarbij de aanwezigen hun ideeën op papier zetten. Daar is een hele fijne handleiding voor, uit Vlaanderen. Ze noemen het de GPS-methode: <http://www.flandersdc.be/nl/gps>. Trek je niets aan van het advies een kit te bestellen, wat je nodig hebt is niet veel meer dan wat papier en eventueel karton!

Het ontwerpproces

Het ontwerpproces dat ik gisteren heb getekend is grofweg deze:

Figuur 2.8

Het probleemoplossingsmodel in het ontwerpproces van de Haagse Hogeschool (model door Jan Willem Koole)

Femke IJsseldijk
www.nieuwemuze.nl

Deze komt uit "Het ontwerpproces in de praktijk" door Jop Timmers en Mirjam van der Waals. Een ander ontwerpproces, dat goed laat zien dat het in de praktijk niet zo lineair is, is deze, van het Wetenschapsknoppunt Zuid-Holland.

Had ik al verteld dat ik Industrieel Ontwerper van opleiding ben? Als je iets moet of wilt met ontwerpen of design thinking, vraag maar raak :)

We doen het samen

1. Gouden tip: **Waarom zijn je vrijwilligers actief? Speel daar op in!** Doen mensen mee om "iets te betekenen voor de samenleving" dan vinden ze het leuk om te zien wat het resultaat is van hun werk. Doen ze mee "voor de gezelligheid", dan moet je het gezellig maken. Willen ze iets leren? Bied ze trainingen aan. Enzovoorts. Houd een enquête en haak aan bij de antwoorden. (Let op: vraag ook aan de niet-actieve leden wat voor hen zou zorgen dat ze actief worden!)
2. **Vraag het ze gewoon!** Weet je echt zeker dat mensen niet nog iets meer willen doen? Of dat er niet nog méér mensen zijn die iets willen doen? Je weet het pas zeker als je het ze vraagt. En de kans op een antwoord waar je wat aan hebt is het grootst als de vraag specifiek is: wie kan er 100 cadeautjes inpakken vóór 2 december? Wie vindt het leuk en heeft tijd om komende maand tien bedrijven te bellen voor prijzen voor de sponsoractie? Zeg, ik hoorde dat jij tekstschrijver bent, zie jij kans om voor het einde van het jaar de teksten op de site te verbeteren, zodat ze wat frisser over komen? Zeker als je mensen aanspreekt op iets wat ze leuk vinden doen ze het graag!
3. Zet je naam erbij: wordt er meegedacht over dingen die moeten gebeuren? **Zorg dat de leden ook meedenken over wat zij zelf kunnen inbrengen!** Dat maak je makkelijker door taken op te knippen in handzame stukken en aan te geven hoeveel tijd ze gaan kosten: een uurtje in de week, een weekeinde per maand?
4. **Zorg voor verschillende soorten taken.** Een penningmeester is het hele jaar actief, maar er zijn ook mensen die gewoon af en toe een handzame klus willen aanpakken, of die flexibel moeten zijn en dus de ene keer meer tijd hebben dan de andere keer. Laat hen meedenken over wat ze kunnen bieden, en denk zelf niet alleen in "functies" maar ook in "losse klussen". Ook handig voor NL Doet!
5. **Het bestuur bestuurt. De rest is extra.** In principe is het bestuur verantwoordelijk voor de grote lijnen (beleid) en voor de afstemming van activiteiten die nodig zijn om je club te laten draaien (voortgang). Het bestuur heeft dus in de eerste plaats een faciliterende taak. Alle andere taken kunnen worden gedaan door anderen, en zelfs redelijk onafhankelijk van het bestuur.
6. Het bestuur is geen jukebox. **Voorkom dat er een cultuur ontstaat van "u vraagt, wij draaien":** het bestuur bestuurt en heeft misschien een handjevol andere taken, maar als je als lid of vrijwilliger wilt dat iets gebeurt: ga je gang en doe het zelf. Daaruit volgt...
7. **Loslaten is een belangrijke taak van het bestuur.** Als je duidelijke afspraken hebt gemaakt over wat iemand (of een groepje) gaat doen en wanneer en wat het mag kosten, dan hoeft je het niet meer zelf te doen. Zijn ze nog niet zo ervaren dan kun je ze bellen hoe het gaat, sowieso leuk, maar geef ze ook de ruimte om het op hun eigen manier te doen. En zorg dat nieuwe aanwas kan oefenen en fouten maken op bescheiden schaal.
8. **Doe iets met elk idee, en laat dat de bedenker weten.** Niet elk idee is bruikbaar, als je een idee niet bruikbaar vindt, geef dan goed aan waarom je er nu niets mee kunt. Ook dát is "er iets mee doen". Het is tof dat mensen met je meedenken! Is een idee bruikbaar, al dan niet in aangepaste vorm? Nodig de bedenker uit om het zelf uit te voeren of om mee te denken over de invoering.

De Participatieladder

Voor iets meer achtergrond: <https://nl.wikipedia.org/wiki/Participatieladder>

De termen in het Wikipedia-stuk zijn vrij abstract, vandaar dat ik in de workshop een versie in wat normalere taal heb gebruikt. Zoals ook deze (sorry voor de slechte resolutie):

Er zijn ook verschillende participatieladders in gebruik in de zorg, misschien interessant voor de mensen die daar mee te maken hebben: dan gaat het bijvoorbeeld over een ladder van isolatie via vrijwilligerswerk naar betaald werk, of over het samen met de patiënt vormgeven van de zorg.

Boekentips

- "Coöperatief vergaderen" van Spencer Kagan staat vol werkvormen om beter, leuker en effectiever te vergaderen.
- "Groeien als gespreksleider" van Robert J. Garmston gaat over omgaan met lastige situaties in een vergadering, training en PLG
- "Het groot werkvormenboek; dé inspiratiebron voor resultaatgerichte trainingen, vergaderingen en andere bijeenkomsten" door Angela Papas-Talen en Sasja Dirkse-Hulscher is een heel fijn boek: goede uitleg, maar ook hele handige overzichten om te vinden wat je zoekt
- Over creativiteit: "Creativiteit Hoe?Zo!" van Igor Byttebier
- Over brainstormen: Brainstormen met resultaat, door Wichert van Engelen. Een boek vol handige werkvormen. Vergelijkbaar (iets meer werkvormen, iets minder achtergrond): "60 werkvormen voor creatieve sessies; een schatkist vol ideeën voor bijeenkomsten met resultaat" door Josine Gouwens en Rozemarijn Dols

Al deze boeken, behalve "Brainstormen met resultaat", zijn te leen bij de Zeeuwse Bibliotheek.

Ik gebruik graag kaarten met afbeeldingen in mijn sessies, een fijne set is "Picture This!" van Espérance Blaauw. Maar zelf maken kan ook, of gebruik een bestaand setje afbeeldingen uit een memoryspel of supermarktactie, of print een setje vanaf mijn site (ook te vinden bij de werkvormen).

Contact

Heb je naar aanleiding van deze workshop of van dingen die je leest vragen, bel of mail me gewoon! info@nieuwemuze.nl / 06-52065822

Wil je me inschakelen, maar heeft je organisatie een beperkt budget? Bel me toch maar even, wie weet wat er mogelijk is.

Ik ben actief op LinkedIn, <https://nl.linkedin.com/in/femkeijsseldijk>. Vond je dit een goede workshop, dan ben ik heel blij met een aanbeveling! (Ook in je offline netwerk trouwens.)

